

forhold, der ikke fungerer tilfredsstillende. Der er eksempler på for lidt hjemmehjælp, der er eksempler på, at den lovede hjemmehjælp ikke kommer, der er eksempler på for dårlig information, og der er eksempler på, at de ældres stilling er dårlig, når der sker noget i kommunen, som de ikke er tilfredse med.

SF mener – og det er baggrunden for fremsættelsen af forslaget – at der er brug for at styrke de ældres retsstilling, sikre deres ret. Derfor har vi foreslået at oprette en ankeinstans, så man kan anke, hvis man ikke synes, man får det, man er berettiget til. Man skal kunne anke omfanget af hjemmehjælpen, kontinuiteten af hjemmehjælpen, man skal kunne anke, hvis der er et misforhold mellem det ydede antal timer og det bevilgede antal timer . . .

Formanden:

Jeg tror, at man ved, hvorfor jeg ringer!

Villy Søvnald (SF):

. . . og man skal kunne anke, hvis man ikke får tilstrækkelig information.

Forslaget vil ikke ramme de kommuner, der lever op til de eksisterende krav på området, for de vil jo ikke få nogen ankesager. Det vil derimod ramme de kommuner, der ikke har rimelige forhold på ældreområdet.

Vi foreslår desuden, at der skal være en meget kort ankefrist, så der ikke skal ventes meget længe på afgørelsen af sagerne.

Jeg vil sige til Folketinget, at denne sag har været undervejs i meget lang tid. Det er næsten 2 år siden, SF første gang foreslog oprettelsen af et ankesystem, og man må derfor sige, at der har været rigelig tid til de overvejelser, der selvfølgelig er nødvendige, når man skal oprette et sådant nyt system. Men det er som sagt godt 2 år siden, det blev foreslået første gang, og derfor skal jeg anbefale, at man støtter SF's forslag.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslaget til folketingsbeslutning forkastedes, idet 24 (SF, FP og EL) stemte for, 98 (S, V, KF, RV og CD) imod.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Anden (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 24:

Forslag til folketingsbeslutning om opfordring til at trække aktstykke nr. 51 om ydelse af statsbidrag til civilingeniør Tom Lisborg tilbage fra Finansudvalget.

Af Tom Behnke (FP) m.fl.

(Fremsat 16/11 94. Første behandling 24/11 94.

Betænkning 7/2 95).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Tom Behnke (FP):

Det forekommer urimeligt, at regeringen og et flertal af partierne i Folketinget giver udtryk for, at man vil hjælpe Tom Lisborg med at få rettet forbytningen, uden alligevel at gøre det, der er nødvendigt.

En rettelse af forbytningen kræver både en sletning af den forkerte registrering og en registrering hos den biologiske far, og det vil regeringen og flertallet af partierne i Folketinget ikke være med til. Med udenrigsministeren i spidsen vil flertallet kun være med til at slette den forkerte registrering, men ikke sørge for en registrering hos den biologiske far. Der bliver således ikke tale om, at man retter forbytningen, men udelukkende at man sletter den forkerte registrering, og det er urimeligt.

Ved behandlingen af det første beslutningsforslag om denne sag, nemlig beslutningsforslag nr. B 77 i sidste samling, gav alle partier ellers udtryk for tilslutning til, at forbytningen skulle rettes. Men disse udtalelser er fuldstændig glemt i mellemtiden. Om det skyldes, at de forskellige partier har fået nye ordførere, eller at partierne har været til møde med udenrigsministeren, er fortsat uvist.

Udenrigsministeriet har gang på gang forsøgt at sætte Tom Lisborg skakmat, og det er uforståeligt, hvorfor Udenrigsministeriet optræder så urimeligt; specielt da Folketinget har udenrigsministerens ord for, at der ikke er noget at skjule i denne sag. F.eks. har Udenrigsministeriet efter længere tids tovtrækkeri medgivet Tom Lisborg, at han naturligvis skal have en advokat, der ikke er afhængig af generalkonsulatet. Generalkonsulatets egen advokat er selvfølgelig

inhabil, da konsulatet er part i sagen, men det tog mange, mange måneder, inden Udenrigsministeriet erkendte det forhold.

Men til trods for det giver man ikke Tom Lisborg mulighed for at finde en anden egnet advokat. Dels er det afsatte beløb til advokat-hjælp alt, alt for lille til, at nogen advokat vil påtage sig opgaven, og dels er der ikke afsat midler til, at Tom Lisborg kan finde en anden advokat.

Udenrigsministeriet har spurgt nogle få advokatfirmaer, om de ville påtage sig opgaven i USA, hvilket de ikke ville. Hvorfor de ikke vil påtage sig opgaven, fremgår ikke af nogen af de svar, vi har fået. Om det så skyldes, at det er generalkonsulatets egen advokat – som jo er inhabil i sagen – der har spurgt de pågældende advokatfirmaer, fremgår ikke nogen steder. Al kommunikation er nemlig foregået mundtligt, og det er jo meget praktisk, hvis man ikke ønsker, at Folketinget skal have indsigt i, hvad der foregår. Vi ved således ikke, hvad generalkonsulatets advokat har sagt, og vi ved ikke, hvorfor de pågældende advokatfirmaer har afslået at påtage sig sagen.

Men efter disse få og meget spage forsøg på at finde en egnet advokat læner Udenrigsministeriet sig tilbage med korslagte arme i stedet for at fortsætte arbejdet med at finde en egnet og villig advokat. Ved en privat henvendelse til forskellige amerikanske advokatfirmaer har disse firmaer oplyst, at de end ikke vil give et overslag over, hvad det vil komme til at koste at føre sagen, uden at de får betaling for arbejdet. Nogle firmaer er endda gået så langt som til at sige, at de end ikke vil starte de indledende forhandlinger for de penge, der er afsat.

Det kan frygtes, at Udenrigsministeriet efter vedtagelsen af aktstykket vil læne sig tilbage og vente på, at Tom Lisborg selv finder en egnet advokat, hvilket man udmærket ved at Tom Lisborg ikke har mulighed for. Så kan Udenrigsministeriet udadtil med oprejst pande give udtryk for, at nu har regeringen gjort, hvad den kunne gøre, og man venter bare på Tom Lisborg – vel vidende at Tom Lisborg ikke har mulighed for at gøre noget.

Det har været tilkendegivet af et flertal her i Folketinget, at man kun vil hjælpe for de afsatte midler, dvs. 5.000 dollar, plus de ikkebundne penge, små 100.000 dollar. Det er de eneste penge, man vil afsætte til hjælp; man vil ikke give en større bevilling, selv om man i virkeligheden godt ved, at sagen ikke kan gennemføres for de penge, der er afsat.

Flertallet af Folketingets partier har altså den holdning, at fejl og forbytninger kun skal rettes, hvis der er tale om små sager, der koster få penge; men hvis der er tale om store sager, som kommer til at koste lidt flere penge, så det måske endda bliver dyre sager, gælder der pludselig en helt anden moral. Det er sørgeligt at se, at partiernes moral og deres holdning til menneskerettighederne er til fals for mindre end 1 mio. kr., som det er tilfældet her.

Når der er tale om en helt unik sag, hvor et samlet Folketing tidligere har givet udtryk for, at Tom Lisborg skal have den nødvendige hjælp til at få rettet forbytningen, burde partierne stå fast på deres holdning, og Udenrigsministeriet burde gøre alt, hvad der overhovedet kan gøres, for hurtigst muligt at løse problemet – medmindre der er mere i sagen, end Folketinget er bekendt med på nuværende tidspunkt.

Holger Graversen (S):

Vi kan jo gentage det, vi sagde ved førstebehandling, men det fører nok ikke til ret meget.

Der er ingen grund til at antaste vores moral, fordi vi tror på de oplysninger, vi får fra ministeriets side. Hvis arbejdet her i Folketinget – sådan mere generelt betragtet – skal have en chance for at lykkes, er vi nødt til altovervejende at have tillid til både Folketingets og regeringens embedsmænd. Vi kan ikke hver især gå og lege sagsbehandlere, vi må tro på de oplysninger, vi får; men det er lykkedes for Fremskridtspartiet at så en masse tvivl om værdien af de oplysninger, vi får.

Man kan sige, at det eneste sikre er, at Fremskridtspartiets beslutningsforslag har forsinket sagen. Men skulle det vise sig – og det vil jeg gerne slå fast endnu en gang – at der ikke er afsat tilstrækkeligt med penge i aktstykket til, at forbytningsagen kan blive ordentligt afgjort, vender vi tilbage til sagen.

Jeg vil slutte med endnu en gang at citere fra det foreliggende aktstykke fra Finansudvalget:

»Det har ikke hidtil kunnet udelukkes, at skifteretten i New York i forbindelse med en sag mod det forkerte bo vedrørende sletningen kan kræve, at også dette bo skal sagsøges. I givet fald vil Retsudvalget igen drøfte sagen, og der består således mulighed for, at der ved eventuelle yderligere sagsomkostninger må fremlægges endnu et aktstykke i sagen.«

Det kan da ikke stå ret meget klarere. Vi løber altså ikke fra den hjælp, vi pr. kulance har lovet hr. Tom Lisborg. Vi står fast på vores oprindelige holdning.

Margrete Auken (SF):

Der verserer en temmelig ubehagelig historie om, at SF skulle være løbet fra det, vi sagde ved førstebehandlingen af det forslag, der blev fremsat i sidste samling.

Ebba Strange lovede ikke, at der ville blive udstedt en blankocheck, så man blot kunne sætte drænrøret ned i statskassen. Ebba Strange lovede ved den lejlighed, at man ville bringe sagen i orden for Danmarks vedkommende, og at man ville hjælpe hr. Lisborg så godt, man kunne. Men der er aldrig blevet sagt – det står heller ingen steder, og jeg har også talt med Ebba Strange siden hen – at nu kunne vi bare sætte os i lommen på en samling amerikanske advokater.

Jeg ved ikke, om jeg er helt enig med hr. Holger Graversen i, at vi altid skal tro på, hvad vores embedsmænd siger til os. Det er et kønt synspunkt; men jeg vil ikke uden videre gøre det til mit eget. Men jeg vil gerne tro på det, hr. Tom Behnke siger om amerikanske advokater, og det er i sig selv fuldt tilstrækkeligt til, at det – for nu at bruge hr. Tom Behnkes egne vendinger – vil være dybt umoralsk, hvis vi her i dette Folketing sagde: Det er i orden, der er simpelt hen åbnet for kassen, og nu kan de amerikanske advokater hente alt det, de vil have, hjem fra den danske statskasse. Det ville have været en skandale, hvis vi havde gjort det.

Jeg mener, at Tom Lisborg har fået meget, meget, meget mere end mange mennesker i Danmark, der er kommet i en langt værre klemme, og hvor vi har været klar over, at der er begået et overgreb. Her kan vi ikke engang være sikre på, at der er begået et overgreb. Der er sket en fejl, og det må så være, hvad det er. Jeg synes ikke, det på nogen måde vil være forsvarligt at gå videre, end vi har gjort, og jeg synes, det er flot, at han allerede nu får en sum, der vistnok svarer til 500.000 kr. Det er en fin kulance.

Bjørn Elmquist (RV):

Det er, som om vi her i Folketinget lige for tiden er ved at gøre rent bord i nogle sager, og det er vi glade for i Det Radikale Venstre. I går fik vi en meget stor og meget ubehagelig sag af vejen, nemlig blødersagen, og i dag er vi parate til pr. kulance at hjælpe en anden person, som er kommet i klemme i systemet, nemlig hr. Tom Lisborg. Hr. Tom Lisborg er kommet i klemme i systemet i USA på baggrund af, at han er dansker og derovre er blevet tillagt en forkert far.

Med vores anden behandling i dag af Fremskridtspartiets beslutningsforslag, som vi afviser, baner vi vejen for, at Finansudvalget omsider kan bevilge et aktstykke, hvori der afsættes en totalramme på 500.000 kr., som gør, at hr. Tom Lisborg kan få banet vejen for, at han bliver tillagt sin rigtige far.

Som et resultat af forhandlingerne her i salen og i Retsudvalget er der nu en utvetydig politisk afklaring af, hvilke udgifter den danske stat bør afholde og ikke bør afholde i denne ulykkelige sag. Et meget stort flertal i Folketinget finder – alt taget i betragtning og, som jeg sagde, ud fra kulancemæssige betragtninger – at staten bør betale for de udgifter, hr. Lisborg kan dokumentere eller sandsynliggøre at han har haft til advokatsalærer, korrespondance, informationsøgning og rejser i sagens anledning – et beløb, som pr. 24. marts 1994 blev anslået til 320.000 kr.

Derudover bør staten betale for, at registreringen af hr. Lisborg i det forkerte bo kan blive slettet, og der er afsat to poster til dette formål. Det ene beløb er anslået til at andrage 5.000 dollar eller ca. 31.000 kr., og derudover er der afsat et beløb på 8.600 dollar eller ca. 53.000 kr., så man kan tilbagebetale den arv, som er udbetalt af den forkerte faders bo. Disse to poster andrager således i alt ca. 84.000 kr.

Når vi lægger alle de beløb sammen, jeg har nævnt her, når vi frem til, at der inden for rammen på de 500.000 kr. er et overskydende beløb på 96.000 kr. Det er den elastik, som kan anvendes, hvis det bliver så dyrt, som nogle hævder, at finde en advokat i USA, der skal hjælpe med at få slettet hr. Lisborg i det forkerte bo.

Jeg vil dog foreslå, at vi for at undgå, at en ny og energisk advokat søger at påføre statskassen unødvendige udgifter, skal gøre det, som udenrigsministeren har anført i et svar på Retsudvalgets spørgsmål nr. 4. Vi skal sørge for, at New York-generalkonsulatets advokatforbindelse for Udenrigsministeriets regning og uden for aktstykkets rammer får til opgave at følge sagen alene med henblik på at kontrollere udgifterne. Derved skulle det bedre kunne sikres, at staten alene kommer til at betale for de udgifter, Finansudvalget tiltræder, og som udelukkende knytter sig til den sletning, Folketinget og regeringen er enige om at betale. Jeg forstår også, at den tidligere advokat er indstillet på at yde den bistand, som en eventuel ny advokat måtte have behov for.

Da aktstykket alligevel skal fremsættes, fordi udgifterne ikke har kunnet afholdes i finansåret

1994, vil jeg finde det rigtigt, at denne udgifts-kontrol indbygges i det ny aktstykke. Det vil jeg godt bede udenrigsministeren om at forholde sig til her om et øjeblik.

Søren Søndergaard (EL):

Denne sag startede jo her i Folketingssalen den 24. marts 1994, hvor Fremskridtspartiet fremsatte et forslag til folketingsbeslutning om, at Tom Lisborg kunne få økonomisk støtte til at få rettet, at han var blevet tillagt en far, som ikke var hans egen.

Enhedslisten var ikke i Folketinget på det tidspunkt, og jeg skal ærligt indrømme, som jeg også gjorde under førstebehandlingen af det nuværende forslag, at det ikke var en sag, vi overhovedet beskæftigede os med på daværende tidspunkt. Jeg skal derfor heller ikke gøre mig klog på, hvad vi ville have sagt under debatten, hvis vi havde været i Folketinget.

Men vi kan jo læse referatet af forhandlingerne. Vi kan læse, hvad de forskellige partiers ordførere sagde, og frem for alt kan vi læse, hvad ordføreren for forslagsstillerne, hr. Tom Behnke, konkluderede uimodsagt ved afslutningen af debatten. Hr. Tom Behnke sagde:

»Forbygningen skete i USA, og det kan diskuteres, i hvilket omfang det danske generalkonsulat eller dets advokat burde have opdaget fejlen. Det er derfor rimeligt, at den danske stat hjælper med at rette fejlen og afholder de dermed forbundne omkostninger. Det er imidlertid ikke nok, at fejlen bliver rettet i USA. Den tyske skifteret – ja, faktisk to skifteretter i Tyskland – har nemlig i sin tid taget udgangspunkt i den dom, der blev afsagt i USA. Fejlen skal således rettes både i USA og i Tyskland.«

Og hr. Tom Behnke konkluderede:

»Jeg er derfor glad for den meget massive opbakning, mit forslag har fået her i dag, og jeg er meget glad for regeringens positive holdning til sagen, som den foreligger.«

Det var en uimodsagt opsummering af diskussionen, og derfor må man konstatere, at indholdet af Udenrigsministeriets aktstykke nr. 51 til Finansudvalget både er i modstrid med indholdet af og konklusionen på debatten i Folketinget den 24. marts 1994. Og så hjælper det ikke, at fru Margrete Auken påkalder, hvad Ebba Strange sagde i den debat, for Ebba Strange deltog overhovedet ikke i debatten. SF's repræsentant i debatten var Birthe Hansen, og det, hun sagde, har hun selv fortolket bagefter i en artikel i Berlingske Tidende. Og for at fru

Margrete Auken ikke skal være i tvivl, vil jeg læse op, hvad Birthe Hansen udtalte til Berlingske Tidende den 26. august 1994:

»Det er meget problematisk, at udenrigsministeren går ind og fortolker et flertals tilkendegivelser på en anden måde, end det var ment, specielt i en sag, hvor de danske myndigheder er under mistanke for at have begået en alvorlig fejl.«

Og Inger Stilling Pedersen fra Kristeligt Folkeparti tilføjede:

»Vi må fortælle ministeren igen, hvad det var, vi sagde dengang.«

Så derfor: Fuldstændig uanset hvad Ebba Strange har sagt, havde SF's ordfører på området, som deltog i debatten, en fuldstændig klar holdning.

Det forunderlige er, at et stort flertal i denne sal – de samme, som var her sidste gang – har skiftet mening, uden at der er kommet noget nyt frem. Det er det egentlig underlige, og man kan overveje, hvorfor det er gået sådan.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Hr. Graversen lagde op til, at vi var nødt til at tro på de svar, vi fik fra ministeren, og at vi var nødt til at tro på de svar, vi fik fra embedsmændene, for hvordan skulle vi ellers kunne klare os her i Folketinget? Det siger sådan set mere om hr. Graversen, end det gør om regeringen og embedsmændene.

Men lad mig sige, for at der ikke skal være tvivl i nogens sind: Med hensyn til de svar, vi har fået på de spørgsmål, vi har stillet flere gange, har vi fået forskellige svar, hver gang vi har spurgt. Selv på spørgsmål, hvor vi er kommet til at spørge tre gange, har vi fået tre forskellige svar, så hvad er det, man skal tro på?

Så siger hr. Graversen, at hvis det skulle vise sig, at der er afsat for få midler, kan sagen blive drøftet i Retsudvalget igen, og at det også fremgår af aktstykket. Jamen på hvilket tidspunkt vil man stoppe op og sige, at nu kan vi konstatere, at der er afsat for få midler, og derfor er vi nødt til at have en ny debat? Det vil man på det tidspunkt, hvor domstolen f.eks. siger, at sagen skal køre i én etape, og at vi ikke kan nøjes med en sletning. Men så langt kommer det ikke, for der er afsat for få penge til, at hr. Tom Lisborg kan få en uvildig advokat, og så længe han ikke kan få en uvildig advokat, vil regeringen ikke gøre noget yderligere. Derfor er det ikke hæderligt af hr. Graversen at afvise sagen på det grundlag.

Når fru Margrete Auken siger, at man ikke vil være med til at udstede en blankocheck, må jeg bede fru Margrete Auken om at læse det forslag, der er til debat i dag, og som hedder beslutningsforslag nr. B 24. Her er der ikke tale om en blankocheck. Der er linje for linje opregnet, hvor mange penge der skal bruges på de forskellige ting, og hvor mange penge vi forventer der skal bruges.

Det, vi diskuterer, er, om vi vil give en mand en hjælp på ½ mio. kr. i hans kamp for sine menneskerettigheder, og det vil vi gerne her i Folketinget. Men hvis det skal koste 1 mio. kr., vil Folketinget ikke være med til, at hans menneskerettigheder skal tilgodeses, og det er det, der er så beskæmmende.

Så kan jeg i øvrigt tilføje, som hr. Søren Søndergaard også gjorde, at det ikke var Ebba Strange, der var ordfører dengang, og at SF's holdning over for forslaget var meget, meget positiv. Var forslaget kommet til afstemning dengang, havde SF støttet det, men det gør man åbenbart ikke længere.

Margrete Auken (SF):

Nu har jeg desværre ikke lige her den tale, Birthe Hansen holdt på vegne af Ebba Strange. Ebba Strange var ordfører dengang, men talen blev holdt af Birthe Hansen, og hvad der senere hen er skrevet i Berlingske Tidende, er uinteressant i denne sammenhæng. Vi forholder os til, hvad der blev sagt i Folketinget.

Og så må jeg altså sige til hr. Søren Søndergaard, at man ikke skal tro, at fordi hr. Tom Behnke ikke blev modsagt dengang, er det ensbetydende med, at alle var enige i konklusionen. Sådan foregår det altså ikke herinde, for så kunne vi jo aldrig blive færdige. Der er en første behandling, og efter den første behandling går man i gang med at drøfte sagen.

Jeg har spurgt Ebba Strange, om hun virkelig mente, at man skulle føre retssager med amerikanske advokater, uden at vi kunne få at vide, hvad det kostede, og at der skulle føres retssager i Tyskland osv. Nej, svarede hun, det gjorde jeg da ikke. Vi var interesserede i, at sagen kom på plads her i Danmark, og at han blev slettet i USA, og vi ville afsætte et eller andet rimeligt beløb, fordi det var synd for Tom Lisborg. Det er vi også enige om.

Men der er altså også grænser for, hvor langt vi vil gå, når det er »synd for«, og i sammenligning med alle de sager, som både hr. Tom Behnke og jeg har liggende på vores bord, og

som drejer sig om mennesker, der virkelig har været i klemme, har denne sag fået kolossalt meget. Derfor synes jeg egentlig også, vi skal stoppe her, for det vil være langt det værdigste.

Men der er altså ikke tale om, at hr. Søren Søndergaard kan påberåbe sig en afsluttende bemærkning fra hr. Tom Behnke i sin tid, som om det var noget, alle havde tilsluttet sig, fordi det ikke blev modsagt ved førstebehandlingen.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Jeg er glad for, at fru Margrete Auken selv sagde det, og at så mange har kunnet være vidne til, hvad fru Margrete Auken stod her og sagde: I alle de sager, hvor folk er kommet i klemme i systemet, hvor folk bliver urimelig uretfærdigt behandlet, og hvor der sker en tilsidesættelse af de menneskerettigheder, vi alle sammen tilslutter os, vil vi kun hjælpe, hvis det skal koste et mindre beløb.

Det er altså ikke et principspørgsmål om at hjælpe folk, der er kommet i nød. Det er et spørgsmål om, hvad det skal koste, om man vil hjælpe folk, og kun hvis det er noget, der kan gøres for små beløb, er man indstillet på at hjælpe folk. Det er uværdigt, men nu ved vi da, hvad SF's holdning er til bl.a. menneskerettighederne.

(Kort bemærkning).

Margrete Auken (SF):

Nogle gange har man svært ved at lægge et niveau, og jeg vil ikke ned på et så lavt niveau.

Jeg må bare sige i almindelig stilfærdighed, at der aldrig har været talt om herfra, at vi er sikre på, at der er sket en fejl i Danmark. Det er aldeles ikke ligegyldigt. Hvis vi sagde: Jamen hver eneste gang et menneske er kommet i klemme, vil vi afsætte ubegrænsede midler til at hjælpe det menneske, ville dette Folketing, eller i hvert fald denne stat, forholdsvis hurtigt gå fallit.

Det, jeg synes er ekstraordinært ved denne sag, er, at i modsætning til mange andre – hvor man måske indimellem føler, at det er mere åbenlyst, at folk er blevet dårligt behandlet – har Folketinget her pr. kulance givet et enormt beløb. Jeg går ikke ud fra, at Fremskridtspartiet har det synspunkt, at rent principielt skal enhver, der kommer i klemme, have ret til ubegrænset hjælp; det er i hvert fald ikke SF's synspunkt.

Men hvis det skal betyde, at vi dermed undsiger menneskerettighederne, må den fortolkning

stå for hr. Tom Behnkes egen regning. Det er ikke, fordi jeg vil stå frem og modsige den fortolkning, for jeg mener ikke, at jeg har tilsluttet mig det, hr. Tom Behnke har sagt, fordi jeg ikke hver gang har været oppe og modsige det. Så det bliver også mit sidste ord nu, uanset hvad hr. Tom Behnke siger her bagefter.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Det er selvfølgelig ærgerligt, at vi ikke kan provokere fru Margrete Auken, men så må vi jo undvære svaret på, hvem det er, der heroppefra har talt om et ubegrænset beløb. Jeg har da ikke hørt, at der er nogen, der har talt om, at der skulle gives et ubegrænset beløb til amerikanske advokater. Det er heller ikke det, der ligger i det alternative forslag – mig bekendt. Det er et forslag om 1,3 mio. kr., og derfor er det selvfølgelig for nu at bruge et godt og ligefremt udtryk fuldstændig demagogisk, når fru Margrete Auken påstår, at der er nogle, der heroppefra har agiteret for et ubegrænset beløb til amerikanske advokater. Det har kort sagt intet med virkeligheden at gøre.

Så vil jeg godt sige til fru Margrete Auken, at det da er fuldstændig rigtigt, at fru Birthe Hansen talte i Folketinget, fordi fru Ebbe Strange ikke var til stede, men hun talte altså på SF's vegne. Det sagde hun faktisk i starten af sin ordførertale.

Til sidst vil jeg gerne sige, at jeg måske nok synes, at hvis et medlem af Folketinget – i dette tilfælde hr. Tom Behnke – går op og konkluderer noget i en sådan sag og oven i købet takker regeringen for, at den er enig i dette, og det så er det stik modsatte, regeringen mener, ville det være på sin plads, at man fra regeringen sagde: Det, som hr. Tom Behnke dér siger, er ikke noget, vi står inde for. Det synes jeg ville være rimeligt, og det vil måske fremme forståelsen, hvis det sker fremover.

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen):

Først og fremmest vil jeg gerne takke det store flertal i salen og i Retsudvalget, der på ny har fundet regeringens linje i denne ulykkelige sag rimelig og rigtig.

Efter afstemningen i dag er vejen nu banet for, at Finansudvalget kan give sin tilslutning til aktstykket og dermed afslutte sagen på en efter regeringens opfattelse storsindet måde, da statsbidraget alene ydes ud fra rent kulancemæssige betragtninger.

Jeg har noteret mig de bemærkninger, som hr. Bjørn Elmquist fremsatte om i aktstykket at ind sætte en ekstra sikring af, at staten kun betaler de udgifter, som et stort flertal her finder rimelige og rigtige. Det er jeg enig i.

Regeringen vil snarest genfremsende aktstykket med de nævnte justeringer. Det er regeringens håb, at Finansudvalget så hurtigt kan give sin tilslutning. Der er i alt besvaret næsten 200 spørgsmål i sagen. Den må siges at være godt belyst.

Når Finansudvalgets tilslutning foreligger, kan tavlen vaskes ren, og det vil sige, at registrering af hr. Lisborg som søn og arving efter en ham ubeslægtet mand kan blive slettet. Derefter kan hr. Lisborg, hvis han ønsker det, med den danske faderskabsdom i hånden for egen regning søge at opnå arv efter sin far og farbror.

I betænkningen fra Retsudvalget har Fremskridtspartiet hævdet, at aktstykket ikke giver hr. Lisborg mulighed for at få sin egen advokat i New York. Det er ikke rigtigt. Jeg skal opfordre til på ny at læse svarene på spørgsmål nr. 4 til Retsudvalget, men også svarene på spørgsmål 7, 8 og 14.

Det forhold, som advokater i New York ønsker afklaret, inden de eventuelt påtager sig sagen, er følgende: Er der alene tale om sletningen i det forkerte bo, som er en meget simpel sag, bl.a. fordi alle forarbejderne sådan set er gjort, eller vil hr. Lisborg for egen regning føre en meget kompliceret arvesag i New York? Det har udenrigstjenesten selvsagt ikke kunnet udtale sig om til nogen, heller ikke til advokater i New York. Kun hr. Lisborg kan sige, hvad han vil gøre for egen regning. Men jeg kan da tilføje, at amerikanske advokatfirmaer normalt gerne fører arvesager om store beløb mod at få en ofte betydelig andel af den arv, der så eventuelt opnås til sin tid.

Det er nok i denne sag en komplicerende faktor, hvis hr. Lisborg for egen regning vil føre arvesag i New York, at boet i USA efter hans biologiske far, Joseph L. Ritter, var meget lille. Det var kun på godt 4.000 \$. Desuden er dette lille beløb forlængst ført ud af USA. Der er således ingen værdier i boet efter Joseph L. Ritter i USA, som kan betale en amerikansk advokat.

Jeg glæder mig over, at sagen nu kan afsluttes. Jeg vil for en sikkerheds skyld sige til hr. Søndergaard, at man altså ikke kan slutte fra, at der ikke bliver sagt fra, ikke bliver modsagt, til, at man er enig. Jeg vil sige, at i denne sag ville det være helt uoverkommeligt at korrigere alt det forkerte, som hr. Tom Behnke har sagt.

Tom Behnke (FP):

Hvis det virkelig er tilfældet, at jeg skulle have sagt så meget forkert i denne sag, er det jo underligt, at udenrigsministeren ikke har været i stand til at tilbagevise noget som helst af det, der er blevet sagt. Men lad nu det ligge.

Udenrigsministeren sagde, at når nu forslaget bliver forkastet her i dag, kan vi få vedtaget aktstykket og dermed sluttet sagen. Jeg tror også, at det er det, der kommer til at ske; når aktstykket er vedtaget, er sagen sluttet. Det, der burde ske, var, at man startede en retssag op i USA, og at sagen kunne komme til at køre videre, når aktstykket er vedtaget, men det var altså ikke det, ministeren sagde.

Jeg håber – specielt med de afsluttende ord fra ministeren – at der kommer skred i sagen, håber, at sagen kommer til at fungere, og håber, at Tom Lisborg, til trods for de dårlige odds han har på grund af regeringen og flertallet i Folketinget, får sin sag gennemført. I hvert fald vil vi følge sagen meget nøje.

Udenrigsministeren sagde, at sagen er meget, meget godt belyst, specielt ud fra, at der er stillet omkring 200 spørgsmål. Ikke desto mindre har vi været nødt til flere gange at spørge efter nogle helt specifikke dokumenter, der ligger i USA hos The Public Administrator, dokumenter, som man ikke ville tage kopi af på grund af begrænsede kopieringsfaciliteter. Udenrigstjenestens egen advokat, der er inhabil i sagen, har vurderet disse dokumenter og fundet dem for lette til, at man ville tage kopi af dem. Dermed er det ikke Folketinget, der har truffet afgørelse om, hvorvidt disse dokumenter var af betydning for sagen, og dermed har dokumenterne ikke kunnet indgå i sagen.

Vi ved stadig væk ikke, om der i netop disse dokumenter – og det er ikke ret mange, men altså nok til, at kopieringsfaciliteterne ikke har kunnet overkomme det – ligger afgørende ting. Vi ved ikke, om der f.eks. af disse dokumenter helt tilfældigt – det er bare en tese, jeg kommer med – fremgår noget, der viser, at det er den danske regering, det danske udenrigsministerium, generalkonsulatet, der har skylden i sagen. Det ved vi ikke, og vi finder nok aldrig ud af det, for vi kan ikke få en kopi af dokumenterne på grund af begrænsede kopieringsfaciliteter, som det hedder. Nej, det er modvilje imod at give Folketinget de oplysninger, som Folketinget beder om.

Lad mig også sige, at nu fik udenrigsministeren lige nået – sådan ligesom for, at der skulle

være en undskyldning for alle for at stemme imod beslutningsforslaget – at blande arvesagen ind i spørgsmålet. Specielt fordi SF ikke har kunnet forstå budskabet, har vi gang på gang fra denne talerstol slået fast, at der ikke er tale om at hjælpe Tom Lisborg med nogen som helst arvesag. Det bliver hans egen afgørelse, om han vil gøre noget ved det.

Forslaget her går udelukkende på, at vi tilgodeser den menneskerettighed, det er at være registreret med den rigtige far, og at man, når der er sket fejl, hvad enten det er danske eller andre myndigheder, der er involveret, gør, hvad man kan for at hjælpe manden med at få sine rettigheder opfyldt, og at man ikke er så smålig, at det skal hænge på, om det koster ½ mio. kr. eller godt 1 mio. kr.

Men der er altså nogens moral og holdninger, der er til fals for mindre end ½ mio. kr. Det er beklageligt.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslaget til folketingsbeslutning forkastedes, idet 14 (FP og EL) stemte for, 104 (S, V, KF, SF, RV og CD) imod.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Forespørgsel nr. F 25:**Forespørgsel til ministeren for udviklingsbistand og socialministeren:**

»Hvad kan regeringen oplyse om forberedelsen, gennemførelsen og opfølgningen af verdenstopmødet om social udvikling den 6.-12. marts 1995, herunder om topmødets opfølgning i dansk udviklings- og socialpolitik?«

Af Lotte Henriksen (S), Hanne Severinsen (V), Pia Christmas-Møller (KF), Anni Svanholt (SF), Tom Behnke (FP), Jørgen Estrup (RV), Bruno Jerup (EL) og Arne Melchior (CD).

(Forespørgslen anmeldt 16/12 94. Fremme af forespørgslen vedtaget 12/1 95).